

UCHWAŁA NR 38/87/2021
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI
z dnia 18 listopada 2021 r.

w sprawie: uchwały nr XLIX/1500/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 20 października 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	8/ Magdalena Budziarek
2/ Beata Kaczmarek	9/ Bogusław Wenus
3/ Roman Drozdowski	10/ Radosław Hrychorczuk
4/ Iwona Kopczyńska	11/ Paweł Dobrzyński
5/ Anna Kaźmierczak	12/ Krzysztof Kozik
6/ Bogdan Łągwa	13/ Tomasz Jan Karwicki
7/ Łukasz Szczepanik	

Po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2021 roku **uchwały nr XLIX/1500/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 20 października 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości**, doręczonej Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 22 października 2021 roku, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r., poz. 2137 ze zm.)

uchwała, co następuje:

z powodu naruszenia prawa, tj.: art. 6j ust. 3f w zw. z art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.), stwierdza nieważność uchwały nr XLIX/1500/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 20 października 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwagi na określenie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały, w sposób, który nie zapewnia ograniczenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi, w odniesieniu do każdego gospodarstwa domowego, na poziomie nie wyższym niż 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem.

Uzasadnienie

Uchwała nr XLIX/1500/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 20 października 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 25 października 2021 roku, a zbadana została przez Kolegium Izby na posiedzeniu w dniu 18 listopada 2021 roku. W posiedzeniu brali udział przedstawiciele Miasta Łodzi.

Załącznik nr 2 do uchwały nr XLIX/1500/21 zawiera wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami wielolokalowymi, na których zamieszkują mieszkańcy lub które w części stanowią nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Stosownie do § 2 ust. 1 uchwały nr XLIX/1498/21 z dnia 20 października 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty na terenie Miasta Łodzi, w odniesieniu do nieruchomości zabudowanych budynkami wielolokalowymi, na których zamieszkują mieszkańcy, oraz stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 tej uchwały w odniesieniu do części zamieszkałej nieruchomości zabudowanych budynkami wielolokalowymi - w części stanowiących nieruchomość, na których zamieszkują mieszkańcy oraz w części stanowiących nieruchomość, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne - Rada Miejska w Łodzi dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o ilość zużytej wody z danej nieruchomości.

W rezultacie przyjęcia tej metody we wzorze deklaracji, określonym w załączniku nr 2 do uchwały nr XLIX/1500/21, dotyczącej obliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości (lub jej części), na której zamieszkują mieszkańcy, według metody od ilości zużytej wody z danej nieruchomości, w rubryce E.1.1. przewidziano, że składający deklarację podaje ilość średniomiesięcznego zużycia wody (poz. 47) i stawkę opłaty (poz. 48) oraz ich iloczyn (poz. 49). Ponadto we wzorze deklaracji zamieszczono wymaganie wypełnienia pozycji obejmujących wskazanie:

- liczby gospodarstw domowych (poz. 50);
- 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem (poz. 51);
- ograniczenia wysokości opłaty, będącego iloczynem poz. 50 i poz. 51 (poz. 52);
- wysokości opłaty (poz. 53), z zastrzeżeniem, że jeżeli kwota z poz. 49 jest mniejsza od kwoty z poz. 52, należy przepisać kwotę z poz. 49, w przeciwnym razie należy przepisać kwotę z poz. 52 (poz. 53).

W ocenie Kolegium tak określony przez Radę Miejską w Łodzi wzór deklaracji nie zapewnia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalonej z uwzględnieniem ograniczenia wysokości opłaty, wynikającego z art. 6j ust. 3f ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, który stanowi, że: „W przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalana na podstawie

metody, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie może wynosić więcej niż 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za gospodarstwo domowe”.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 6h pkt 1 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi są obowiązani ponosić właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W przypadku nieruchomości zabudowanej budynkiem wielolokalowym, w którym ustanowiono odrębną własność lokalu, obowiązki właściciela nieruchomości wspólnej oraz właściciela lokalu, stosownie do art. 2 ust. 3 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, obciążają wspólnotę mieszkaniową albo spółdzielnię mieszkaniową. Jeśli rada gminy dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o ilość zużytej wody, zgodnie z art. 6j ust. 1 pkt 2 ustawy opłata jest obliczana jako iloczyn stawki opłaty oraz ilości zużytej wody z danej nieruchomości. W efekcie opłata ustalana jest dla całej nieruchomości, a nie dla jej poszczególnych części. Dopiero od dnia 1 stycznia 2022 r. wejdą w życie nowe przepisy wprowadzające wyjątek od tej reguły, w tym art. 2a ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przewidujący możliwość ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli lokali w budynku wielolokalowym, w którym ustanowiono odrębną własność lokali, osób, którym służy tytuł prawny do lokalu w budynkach wielolokalowych, osób faktycznie zamieszkujących lub użytkujących te lokale lub osób faktycznie zamieszkujących lub użytkujących lokal należący do spółdzielni mieszkaniowej.

Ograniczenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynikające z art. 6j ust. 3f ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dotyczy gospodarstwa domowego, które nie jest podmiotem zobowiązanym do ponoszenia opłaty i do składania deklaracji o wysokości opłaty. Nie oznacza to jednak, że przedmiotowe ograniczenie służy jedynie wyliczeniu maksymalnej wysokości opłaty z nieruchomości, rozumianej jako iloczyn liczby gospodarstw domowych z danej nieruchomości oraz kwoty równej 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na jedną osobę ogółem, natomiast nie nakłada na radę gminy obowiązku wprowadzenia takiego rozwiązania, aby wysokość opłaty, którą ponosi właściciel nieruchomości, bądź której obowiązek ponoszenia obciąża wspólnotę mieszkaniową lub spółdzielnię mieszkaniową, była ustalana na poziomie uwzględniającym przedmiotowe ograniczenie w odniesieniu do poszczególnych gospodarstw domowych. Zdaniem Kolegium jest wręcz przeciwnie. Ustawodawca przez użycie sformułowania: „opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi (...) nie może wynosić więcej niż (...) za gospodarstwo domowe” odniósł to ograniczenie wprost do gospodarstwa domowego, co powoduje, że przedmiotowe ograniczenie należy rozumieć jako mechanizm weryfikujący wysokość opłaty w odniesieniu do każdego gospodarstwa domowego z osobna, służący do wyliczenia wysokości opłaty z nieruchomości. Taki sposób interpretacji przywołanej normy prawnej, prowadzący do ochrony przed nadmiernymi opłatami każdego gospodarstwa domowego, pozostaje również w zgodzie z uzasadnieniem do art. 6j ust. 3f projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (druk 1275), w którym wskazano, że: *„Zaproponowane rozwiązanie pozwoli uniknąć nieproporcjonalnie dużego obciążania mieszkańców opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przez wyznaczenie górnej granicy tej opłaty.”* oraz że: *„Opracowane rozwiązanie ma na celu ograniczenie*

możliwości naliczania niewspółmiernych ,płat pobieranych od mieszkańców, wynikających np. z sezonowego, większego, zużycia wody, awarii instalacji.”.

Powyższe oznacza, że dla wyliczenia opłaty należy ustalać zużycie wody w poszczególnych gospodarstwach domowych. Jeżeli w żadnym z nich iloczyn zużytej wody i stawki opłaty nie przekracza wartości maksymalnej, wynikającej z art. 6j ust. 3f ustawy, opłata z nieruchomości będzie równa iloczynowi zużytej wody i stawki opłaty. Natomiast w przypadku przekroczenia wartości maksymalnej w poszczególnych gospodarstwach domowych, przy obliczeniu opłaty z danej nieruchomości trzeba brać pod uwagę różnice pomiędzy wysokościami opłaty wynikającymi ze zużycia wody przez każde gospodarstwo z osobna, i maksymalną wysokością opłaty za gospodarstwo domowe.

Stosownie do art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy określając wzór deklaracji powinna uwzględnić konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty. Natomiast regulacja przyjęta we wzorze deklaracji, stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały nr XLIX/1500/21, nie realizuje ustawowego ograniczenia wysokości opłaty w odniesieniu do każdego gospodarstwa domowego z osobna, skoro polega na ograniczeniu opłaty z nieruchomości do kwoty obliczonej jako iloczyn liczby gospodarstw domowych i wartości wynikającej z art. 6j ust. 3f ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Z uwagi na powyższe Kolegium uznało, że uchwała nr XLIX/1500/21 została podjęta z naruszeniem art. 6j ust. 3f w zw. z art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdyż nie zapewnia ograniczenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi, w odniesieniu do każdego gospodarstwa domowego, na poziomie nie wyższym niż 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem.

Mając na względzie wskazane w sentencji naruszenie prawa Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi postanowiło stwierdzić nieważność Uchwały w całości.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

**Przewodniczący Kolegium
Prezes RIO w Łodzi**

Ryszard Paweł Krawczyk